

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

«27» 09 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОДФП.08 «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»

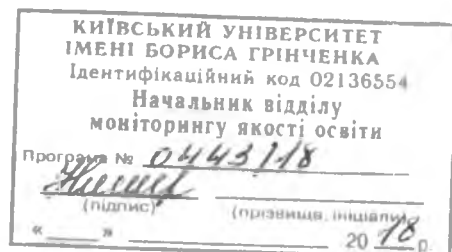
для студентів

спеціальності 012 Дошкільна освіта
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня другий (магістерський)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації менеджер системи якості в дошкільній освіті
(за наявності) (назва спеціалізації)

Київ - 2018

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Галузь знань 01 Освіта

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Освітній рівень: другий (магістерський)

Київ 2018

УДК 373.09.02
ББК 74.590

Інноваційні технології навчання: роб. прог. навч. дисцип. [для слухачів спеціальності 8.01010101 «Дошкільна освіта»]. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018. – 36 с.

Розробник: Козак Людмила Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

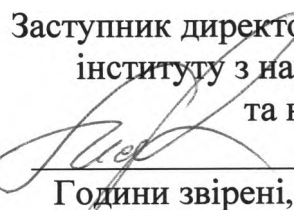
Викладач: Козак Людмила Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти _____

Протокол від 05.09.2018 № 2

Завідувач кафедри _____ Ф.В.Беленька

Завідувач кафедри дошкільної освіти
_____ Г. В. Беленька

Заступник директора Педагогічного
інституту з науково-методичної
та навчальної роботи
 М. А. Машовець
Години звірені, структура типова

© Київський Університет імені
Бориса Грінченка, 2018 рік
© Педагогічний інститут, 2018 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	9
<i>Змістовий модуль I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.</i>	9
<i>Змістовий модуль II. ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ОРГАНІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ</i>	10
<i>Змістовий модуль III. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ</i>	11
<i>Змістовий модуль VI. ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ</i>	12
<i>Змістовий модуль V. ПРОЕКТУВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ УВІТЧИЗНЯНІЙ СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.</i>	13
IV. Навчально–методична карта дисципліни «Інноваційні технології навчання».....	15
V. Плани семінарських занять	16
VI. Завдання для самостійної роботи	21
Карта самостійної роботи	22
VII. Індивідуальна навчально-дослідна робота.....	24
VIII. Система поточного та підсумкового контролю	25
IX. Методи навчання	28
X. Методичне забезпечення курсу	28
XI. Питання до екзамену	29
XII. Рекомендована література	36
Основна	36
Додаткова	36

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Інноваційні технології навчання» є нормативним документом КУ імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою дошкільної освіти на основі освітньо–професійної програми підготовки спеціалістів та магістрів відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9–736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо–кваліфікаційними рівнями спеціаліста, магістра».

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно–модульної системи організації навчання. Програма визначає: обсяги знань, які повинен опанувати спеціаліст та магістр відповідно до вимог освітньо–кваліфікаційної характеристики; алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Інноваційні технології навчання»; необхідне методичне забезпечення; складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Навчальний матеріал дисципліни «Інноваційні технології навчання» ґрунтується на класичних та сучасних наукових дослідженнях у галузі дошкільної педагогіки, психології, є складовою частиною дисциплін психолого–педагогічного циклу нормативного блоку дисциплін.

Вивчення дисципліни передбачає розв'язання низки **завдань фундаментальної професійної підготовки майбутніх викладачів вищих навчальних закладів**, зокрема:

1. Опанування магістрантами системою знань у галузі інноваційної діяльності.

2. Формування психологічної готовності майбутніх викладачів вищих навчальних закладів до сприйняття і прийняття нового, розвиток до відчуття педагогічних новацій.

3. Засвоєння майбутніми викладачами знань про основні принципи реалізації інноваційних педагогічних технологій навчання у вищих навчальних закладах.

4. Сформувати у магістрантів систему знань та навичок, вміння викладати навчальні дисципліни.

Мета курсу – формування готовності майбутніх викладачів вищих навчальних закладів до впровадження інноваційних технологій навчання в освітній процес ЗВО.

Завдання курсу:

1. Ознайомити магістрантів з концептуальними та теоретичними положеннями інноваційних технологій навчання у закладах вищої освіти.

2. Узагальнити знання магістрантів про інноваційні технології навчання у вищій школі, сформувати знання студентів про фундаментальну спільність та відмінність технологій, виділити їх основні ознаки.

3. Формувати позитивне ставлення, прагнення та готовність майбутнього викладача вищого навчального закладу до творчого оволодіння новими навчальними технологіями.

4. Учити магістрантів обирати оптимальні технології навчання відповідно до індивідуальних можливостей студентів, рівню їх підготовки, умов.

5. Орієнтувати магістрантів до педагогічної творчості, самостійності, дослідницької діяльності.

У процесі вивчення курсу студенти мають сформувати **знання** про:

- педагогічну технологію як інструмент педагогічного впливу на формування особистості вихователя;
- види педагогічних технологій, їх особливості;
- особливості організації освітнього процесу у вищих педагогічних навчальних закладах на основі використання педагогічних технологій у практиці своєї професійної діяльності.

Під час семінарських занять та самостійної роботи студенти **набувають вміння**:

1. Планувати освітню діяльність використовуючи технологічний підхід до організації освітнього процесу вищого навчального закладу.
2. Реалізовувати зміст освітніх програм засобами різних видів інноваційних педагогічних технологій.
3. Аналітично застосовувати інноваційні педагогічні технології у процесі своєї професійної діяльності.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 180 год. (6 кредитів), із них 24 год. – лекції, 24 год. – семінарські заняття, 90 год. – самостійна робота, 12 год. – модульний контроль, семестровий контроль – 30 год.

Вивчення навчальної дисципліни «Інноваційні технології навчання» завершується складанням екзамену.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Спеціальність*	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 6	08.01010101 дошкільна освіта II-й освітній рівень (магістерський)	Денна форма навчання
Модулів - 5		Нормативна
Змістових модулів - 5		Рік підготовки:
		6-й
Загальна кількість годин - 180		Семестр:
		11-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 1 семестр – 4		Лекції 24 год.
		Семінарські 24 год.
		Самостійна робота 90 год.
		Модульний контроль 12 год.
		Семестровий контроль 30 год.
		Вид контролю екзамен

СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ									
9.	Вимоги до створення педагогом власної концепції проектування дидактичної системи			4	4		10	1,5	
10.	Теорії покладені в основу проектування сучасних технологій навчання			2	2		5	1,5	
<i>Разом</i>		30		6	6		15	3	
<i>Разом за навчальним планом</i>		180		24	24		90	12	30

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Лекція 1. Концептуальні засади інноваційних технологій навчання (2 год.)

Особливості наукових підходів і концепцій сучасної освіти, їх вплив на парадигму педагогічної освіти. Технократичний та гуманістичний підходи до організації освітнього процесу в вищих навчальних закладах. Сучасні педагогічні підходи до навчання. Особливості особистісно орієнтованих технологій в системі вищої освіти. Компетентнісний підхід в педагогічній освіті.

Ключові поняття теми: парадигма, концепція, науковий підхід.

Рекомендована література

Основна література:

2, 3, 4.

Додаткова література:

2, 3.

Лекція 2. Типологія освітніх технологій (2 год.)

Особливості класифікації освітніх технологій. Рівні застосування технологій. Технології пояснювально-ілюстративного навчання, особистісно-орієнтовані технології навчання та технології розвивального навчання.

Ключові поняття теми: освітня технологія, класифікація, типологія.

Рекомендована література

Основна література:

2, 3, 4.

Додаткова література:

2, 3.

Семінарське заняття 1-2.

Тема. Наукові підходи та концептуальні засади сучасної вищої педагогічної освіти. Класифікації технологій навчання (4 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ОРГАНІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Лекція 3. Технології кооперативного проектного та модульного навчання (2 год.)

Структури (види) кооперативного навчання: «Круглий стіл», «Кути», «Скажи і переключайся», «Думай – працюй у парі - Ділись», «Зупинись...Починай...Продовжуй...», «Графіті», «Навчання разом», «Галерея», «Мозковий штурм», «Групове дослідження», «Т-група (група тренінгу вмінь)», «Лото (складанка)», «Триступенеve інтерв'ю», «Важкі ситуації (Ситуації з життя)». Методи, стратегії та прийоми кооперативного навчання: «Віртуальна схематизація», «Смітник», «Сніжка».

Технологія проектного навчання: методологічні витоки, критеріальні вимоги, класифікація, форми.

Особливості модульних технологій – застосування методу згорнутих інформаційних структур. Модульно-тьюторна система підготовки спеціалістів. Технологія ситуаційного навчання (кейс-метод). Критична (екстремальна) ситуація як навчальна модель. Технологія повного засвоєння.

Ключові поняття теми: кооперативне навчання, проектування, проект, модульне навчання, метод «занурення», форми реалізації технології.

Рекомендована література:

Основна література:

2, 3, 4.

Додаткова література:

1, 3.

Семінарське заняття 3.

Тема. Практика застосування технологій кооперативного, проектного та модульного навчання (2 год.).

Лекція 4-5. Технології дослідницького (евристичного), імітаційного та розвивального навчання (4 год.)

Характеристика дослідницького (евристичного) навчання. Основні принципи, зміст та засоби дослідницького (евристичного) навчання. Педагогічні технології, форми і методи евристичного навчання. Переваги і перспективи дослідницького (евристичного) навчання.

Особливості імітаційних технологій навчання. Принципи імітаційних технологій навчання. Ігрові технології навчання. Соціально-психологічний тренінг як технологія навчання. Дискусійні технології навчання. Технології навчання у співробітництві.

Головний психологічний елемент системи розвиваючого навчання – навчальна діяльність. Проблема вибору системи розвиваючого навчання для вищої школи. Основні риси педагогічної системи Ельконіна-Давидова. Взаємозв'язок провідних форм діяльності.

Ключові поняття теми: дослідницьке навчання, імітаційні та ігрові технології, тренінг, система розвиваючого навчання.

Рекомендована література

Основна література:

2, 3, 4.

Додаткова література:

1, 2, 3.

Семінарське заняття 4-5.

Тема. Практика застосування технологій дослідницького (евристичного), імітаційного та розвивального навчання (4 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Лекція 6. Інформаційні технології навчання (2 год.)

Загальна характеристика інформаційних технологій навчання. Застосування комп'ютерних технологій як інструментів пізнання. Дидактичні можливості інформаційних технологій. застосування інформаційних технологій навчання у вищій школі та педагогічній освіті.

Ключові поняття теми: комп'ютерні технології, інформаційно-комунікаційні технології, електронні підручники, інформаційне забезпечення.

Рекомендована література

Основна література:

2, 3.

Додаткова література:

1, 2, 3.

Лекція 7. Технології дистанційного навчання (2 год.)

Особливості технологій дистанційного навчання. Використання комп'ютерних телекомунікацій у вищій освіті. Принципи дистанційної освіти. Проектування і реалізація навчання в мережі Інтернет і Інтранет. Заперечення можливості повного переходу на технології дистанційного навчання.

Ключові поняття теми: дистанційне навчання, навчальні проекти, електронні дистанційні курси.

Рекомендована література

Основна література:

2, 3, 4.

Додаткова література:

1,2,3.

Семінарське заняття 6-7.

Тема. Напрямки досліджень можливостей дистанційного навчання (4 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Лекція 8. Основні види технологій професійного навчання (2 год.)

Сутність та особливості професійного навчання. Професійне навчання як форма безперервного професійного зростання та вдосконалення. Фронтальні, групові та індивідуальні технології професійного навчання. Особливості та форми реалізації технологій професійного навчання: фокус-групи, методичний бенефіс, наукова конференція, психолого-педагогічний семінар, дискусія, методичний міст, дебати, методичний діалог, заняття-панорама, методична сесія, методичний аукціон, методичний ринг, методична панорама, методична олімпіада-конкурс, рольова гра, обмін досвідом, групова консультація, методичний тиждень, методична оперативка.

Ключові поняття теми: професійне навчання, форми навчання, інноваційне навчання у процесі професійної діяльності вихователів, підвищення якості професійної діяльності, професійне вдосконалення.

Рекомендована література

Основна література:

1,2, 3.

Додаткова література:

1, 3.

Семінарське заняття 8.

Тема. Сучасні технології навчання педагогічних кадрів в умовах дошкільного навчального закладу (2 год.)

Лекція 9. Моніторинг педагогічної діяльності як технологія управління якістю дошкільної освіти (2 год.)

Методологічні засади моніторингу. Основні порівняльні характеристики понять «Моніторинг» та «Контроль». Види моніторингу: зовнішній та внутрішній. Групи компонентів, властивості і характеристики для оцінювання якості освітнього процесу. Етапи проведення моніторингового дослідження.

Ключові поняття теми: моніторинг, контроль, моніторингове дослідження, освітній процес, якість освіти.

Рекомендована література

Основна література:

1, 2, 3, 4.

Додаткова література:

2, 3.

Семінарське заняття 9.

Тема. Моніторинг професійної діяльності вихователів як засіб підвищення якості дошкільної освіти (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V ПРОЕКТУВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ВІТЧИЗНЯНІЙ СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Лекція 10-11. Вимоги до створення педагогом власної концепції проектування дидактичної системи (4 год.)

Педагогічна теорія як основа проектування технології. Концепція її роль у формуванні та розробці технології навчання. Суть основних понять: «проектування», «система», «дидактична система», «технологія навчання» та її види.

Ключові поняття теми: концепція, теорія, педагогічна система, дидактична система, проектування технології.

Рекомендована література

Основна література:

1, 2, 3, 4

Додаткова література:

2, 3.

Семінарське заняття 10-11.

Тема. Проектування сучасної педагогічної технології навчання для підвищення якості професійної педагогічної освіти (4 год.)

Лекція 12. Теорії покладені в основу проектування сучасних технологій навчання (2 год.)

Теорія поетапного формування розумових дій (П. Я. Гальперін, Н. Ф.Тализіна, І. І. Ільєсов та ін.).Асоціативно-рефлекторна теорія навчання (С. Л. Рубінштейн, Н. А. Менчинська, Д. Н. Богоявленський, Ю. А. Самарін, Е. Н. Кабанова-Меллер).Теорія змістового узагальнення (Д. Б. Ельконін, В. В. Давидов, «харківсько-московська психологічна школа»). Біхевіористська теорія привчання (Е. Торндайк, Д. Уотсон, Б. Скіннер). Гештальт-теорія засвоєння (М. Вертхеймер, Г. Мюллер, В. Келер).Сугестопедія (Георгій Лозанов, Степан Пальчевський).

Ключові поняття теми: розумові дії, теорія навчання, змістове узагальнення, бехевіористична теорія, гештат-теорія, сугестопедія (навіювання).

Рекомендована література

Основна література:

2, 3, 4.

Додаткова література:

1, 3.

Семінарське заняття 12.

Тема. Характеристика теорій покладених в основу проектування інноваційних технологій навчання (2 год.)

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Семінарське заняття 1-2.

Тема: Наукові підходи та концептуальні засади сучасної вищої педагогічної освіти. Класифікації технологій навчання (4 год.).

I. Теоретична частина. Питання для обговорення

1. Особливості наукових підходів і концепцій сучасної освіти.
2. Технократичний та гуманістичний підходи до організації освітнього процесу в вищих навчальних закладах.
3. Сучасні педагогічні підходи до навчання.
4. Особливості особистісно орієнтованих технологій в системі вищої освіти.
5. Компетентнісний підхід в педагогічній освіті.
6. Основні групи технологій навчання.

II. Практична частина.

Розробити схему концептуальних підходів на яких базуються інноваційні технології навчання.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 1-5

Додаткова література: 1-5

Змістовий модуль II.

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ОРГАНІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Семінарське заняття 3.

Тема. Практика застосування технологій кооперативного, проектного та модульного навчання (2 год.).

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Структури (види) кооперативного навчання.
2. Технологія проектного навчання: методологічні витоки, критеріальні вимоги, класифікація, форми.
3. Особливості модульних технологій.

II. Практична частина.

Розробити стислі конспекти презентації різних видів технологій кооперативного навчання та практично апробувати їх у роботі з аудиторією.

Розробити та підготувати презентацію проекту інноваційного дошкільного навчального закладу за аналогією презентованого у підручнику «Перспективні освітні технології» за редакцією Г. С. Сазоненко.

Розробити алгоритм та представити конкретний приклад впровадження технологій модульного навчання у систему роботи викладача: модульне навчання, кейс-метод, критична (експериментальна ситуація), технологія критеріально-орієнтованого навчання.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 1-5

Додаткова література: 1-5

Семінарське заняття 4-5.

Тема. Практика застосування технологій дослідницького (евристичного), імітаційного та розвивального навчання (4 год.).

I. Теоретична частина. Питання для обговорення

1. Основні принципи, зміст та засоби дослідницького (евристичного) навчання.

2. Педагогічні технології, форми і методи евристичного навчання.

3. Особливості імітаційних технологій навчання.

4. Технологія розвиваючого навчання.

II. Практична частина.

Розробити конспект заняття для слухачів вищої школи на основі технології дослідницького навчання.

Презентувати інтерактивну роботу з аудиторією основану на імітаційних технологіях навчання.

Представити фрагмент заняття у вищій школі базованого на технології розвиваючого навчання.

III. Перевірка самостійної роботи.

Основна література: 1-5

Додаткова література: 1-5

Змістовий модуль III ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Семінарське заняття 6-7.

Тема: Напрямки досліджень можливостей дистанційного навчання (4 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення

1. Характеристика та презентація інформаційних технологій навчання.

2. Застосування інформаційних технологій навчання у вищій школі та педагогічній освіті.

3. Особливості технологій дистанційного навчання.
4. Принципи дистанційної освіти.
5. Проектування і реалізація навчання в мережі Інтернет і Інтранет.

II. Практична частина.

Розробити та презентувати фрагмент навчального проекту на основі програми «Intel» - навчання для майбутнього

Або

Розробити та презентувати фрагменти для електронного навчального посібника з певної дисципліни

III. Перевірка самостійної роботи.

Основна література: 1-5

Додаткова література: 1-5

Змістовий модуль IV ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Семінарське заняття 8.

Тема. Сучасні технології навчання педагогічних кадрів в умовах дошкільного навчального закладу (2 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Професійне навчання як форма безперервного професійного зростання та вдосконалення.
2. Фронтальні, групові та індивідуальні технології професійного навчання.
3. Особливості та форми реалізації технологій професійного навчання.

II. Практична частина.

Практичне проведення студентами фрагментів навчальних занять для педагогічних кадрів дошкільних навчальних закладів на основі різних технологій та форм професійного навчання:

- фокус-групи, методичний бенефіс, наукова конференція, психолого-педагогічний семінар, дискусія, методичний міст, дебати, методичний діалог, заняття-панорама, методична сесія, методичний аукціон, методичний ринг, методична панорама, методична олімпіада-конкурс, рольова гра, обмін досвідом, групова консультація, методичний тиждень, методична оперативка

III. Перевірка самостійної роботи.

Основна література: 1-5

Додаткова література: 3.

Семінарське заняття 9.

Тема. Моніторинг професійної діяльності вихователів як засіб підвищення якості дошкільної освіти (2 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Моніторинг як технологія контролю якості освіти та професійної діяльності.
2. Основні порівняльні характеристики понять «Моніторинг» та «Контроль».
3. Види моніторингу: зовнішній та внутрішній.
4. Етапи проведення моніторингового дослідження.

II. Практична частина

Розробити та презентувати алгоритм моніторингового дослідження педагогічної діяльності вихователя.

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 1-5

Додаткова література: 1, 3.

Змістовий модуль V ПРОЕКТУВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ВІТЧИЗНЯНІЙ СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Семінарське заняття 11.

Тема. Проектування сучасної педагогічної технології навчання для підвищення якості професійної педагогічної освіти (4 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення

1. Педагогічна теорія як основа проектування технології.
2. Концепція її роль у формуванні та розробці технології навчання.
3. Суть основних понять: «проектування», «система», «дидактична система», «технологія навчання» та її види.
4. Вимоги до створення педагогом власної концепції проектування дидактичної системи.

II. Практична частина.

Розробка та проектування педагогічної технології навчання у системі професійної педагогічної освіти вихователів

III. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

Основна література: 1-5

Додаткова література: 2, 3.

Семінарське заняття 12.

Тема. Характеристика теорій покладених в основу проектування інноваційних технологій навчання (2 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення

1. Теорія поетапного формування розумових дій (П. Я. Гальперін, Н. Ф.Тализіна, І. І. Ільясов та ін.).
2. Асоціативно-рефлекторна теорія навчання (С. Л. Рубінштейн, Н. А. Менчинська, Д. Н. Богоявленський, Ю. А. Самарін, Е. Н. Кабанова-Меллер).
3. Теорія змістового узагальнення (Д. Б. Ельконін, В. В. Давидов, «харківсько-московська психологічна школа»).
4. Біхевіористська теорія привчання (Е. Торндайк, Д. Уотсон, Б. Скінер).
5. Гештальт-теорія засвоєння (М. Вертхеймер, Г. Мюллер, В. Келер).
6. Сугестопедія (Георгій Лозанов, Степан Пальчевський).

II. Практична частина.

Вивчення досвіду використання різних теорій в освітньому процесі ВНЗ, аналіз наукової періодики та літератури.

III. Перевірка самостійної роботи.

Основна література: 1, 3.

Додаткова література: 2, 3.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Завдання самостійної роботи за змістовим модулем I.

Підготувати та презентувати презентацію схему сучасних підходів до навчання яких базуються інноваційні технології навчання. (20 б.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ОРГАНІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Завдання самостійної роботи за змістовим модулем II.

Розробити супровідні презентації на різних платформах і форматах (при наявності необхідного комп'ютерного забезпечення) до стислих конспектів-презентацій різних видів технологій кооперативного («Круглий стіл», «Кути», «Скажи і переключайся», «Думай – працюй у парі - Ділись», «Зупинись... Починай... Продовжуй...», «Графіті», «Навчання разом», «Галерея», «Мозковий штурм», «Групове дослідження», «Т-група (група тренінгу вмінь)», «Лото (складанка)», «Триступеневе інтерв'ю», «Важкі ситуації (Ситуації з життя)». Методи, стратегії та прийоми кооперативного навчання: «Віртуальна схематизація», «Смітник», «Сніжка»), проектного (презентація проекту) та модульного навчання (15 б.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Завдання самостійної роботи за змістовим модулем III.

Розробити та презентувати фрагмент навчального проекту на основі програми «Intel» - навчання для майбутнього
або

Розробити та презентувати фрагменти електронного навчального посібника з певної дисципліни на основі платформи Prezi (20 б.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Завдання самостійної роботи за змістовими модулями IV.

Підготувати презентаційний супровід фрагментів навчальних занять для педагогічних кадрів дошкільних навчальних закладів на основі різних технологій та форм професійного навчання:

- фокус-групи, методичний бенефіс, наукова конференція, психолого-педагогічний семінар, дискусія, методичний міст, дебати, методичний діалог, заняття-панорама, методична сесія, методичний аукціон, методичний ринг,

методична панорама, методична олімпіада-конкурс, рольова гра, обмін досвідом, групова консультація, методичний тиждень, методична оперативка (20 б.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V ПРОЕКТУВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ВІТЧИЗНЯНІЙ СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Завдання самостійної роботи за змістовим модулем V.

Розробити презентацію власної інноваційної технології навчання спрямовану на підвищення якості професійної підготовки майбутніх або практикуючих вихователів дошкільних навчальних закладів (15 б.)

Карту самостійної роботи, в якій визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи магістрами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I		
Тема 1-2. Концептуальні засади інноваційних технологій навчання (20 год.)	Семінарське заняття, екзамен	20
Змістовий модуль II		
Тема 3. Технології кооперативного проектного та модульного навчання Тема 4-5. Технології дослідницького (евристичного), імітаційного та розвивального навчання (15 год.)	Семінарське заняття, екзамен	15
Змістовий модуль III		
Тема 6. Інформаційні технології навчання Тема 7. Технології дистанційного навчання (20 год.)	Семінарське заняття, екзамен	20

Змістовий модуль IV		
Тема 8. Основні види технологій професійного навчання.	Семінарське заняття, екзамен	20
Тема 9. Моніторинг педагогічної діяльності як технологія управління якістю дошкільної освіти (20 год.)		
Змістовий модуль V		
Тема 10-11. Вимоги до створення педагогом власної концепції проектування дидактичної системи Тема 12. Теорії покладені в основу проектування сучасних технологій навчання (15 год.)	Семінарське заняття, екзамен	15
Усього 90 год.	Разом: 90 балів	

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності магістра, результати якої можуть бути використані у професійній діяльності. Завершується виконання ІНДЗ презентацією.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Інноваційні технології навчання» – це вид навчально-дослідної роботи магістра, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських занять і охоплює весь зміст навчального курсу.

Вид та орієнтовна структура ІНДЗ: портфоліо – збірка технологічних карт (загальна кількість – 10), які містять алгоритм впровадження різних педагогічних технологій у практику роботи ВНЗ: назва технології, її авторство, дидактичне забезпечення (ілюстраційний та інформацій матеріал), алгоритм застосування у конкретній ситуації для професійної підготовки.

Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 7.1 і 7.2.

Таблиця 7.1

Шкала оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічне дослідження у вигляді портфоліо)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	2 карти з технології кооперативного, проектного та модульного навчання	6 балів
2.	2 карти з технологій проектного та модульного навчання	6 балів
3.	2 карти з технологій дослідницького (евристичного) навчання	6 балів
4.	2 карти з технології імітаційного навчання	6 балів
5.	2 карти з технології розвивального навчання	6 балів
Разом		30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді портфоліо)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	25 – 30	Відмінно
Достатній	18–24	Добре
Середній	6–17	Задовільно
Низький	0–5	Незадовільно

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Альтернативні педагогічні технології в дошкільній освіті».

Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Інноваційні технології навчання». оцінюються за модульно–рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю для дисципліни «Сучасні технології в дошкільній освіті».

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	12	12
2	Відвідування семінарських занять	1	12	12
3	Виконання завдання для	3x20	5	90

	самостійної роботи	2x15		
4	Робота на семінарському занятті	10	8	80
7	Виконання модульної контрольної роботи	25	7	175
8	ІНДЗ	30	1	30
	Максимальна кількість балів за дисципліну без екзамену			399

Дисципліна $399 : 60 = 6,65$

Коефіцієнт – 6,65

Студент набрав X балів

Розрахунок: $X : 6,65 = Y$

+ Екзамен 40 балів = Оцінка за шкалою ECTS – (A, CB, ED, FX, F);

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- *Методи письмового контролю:* модульна контрольна робота.
- *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4–бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4–бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Модульний контроль знань магістрантів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;

- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально–пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, демонстрація.
- *Практичні*: моделювання.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально–пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Форми організації: лекція (традиційна, проблемна, лекція-диспут) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари.

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ завдання для модульного контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Інноваційні технології навчання».

XI. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Розкрийте сутність понять «технологія», «педагогічна технологія», «інноваційна технологія». Охарактеризуйте структурні компоненти педагогічної технології, виокремити сутнісні відмінності з поняттям «методика».

2. Опишіть чотири етапи еволюції педагогічної технології у педагогічній теорії і практиці.

3. Визначте основні вимоги до педагога вищої школи та особи, яка працює у системі вищої професійної та охарактеризуйте їх.

4. Охарактеризуйте сучасні інноваційні технології професійної освіти та виокремити їхні сутнісні особливості.

5. Сформулюйте основні принципи організації освітнього процесу та принципи інноваційних технологій професійного навчання.

6. Проаналізуйте сучасні підходи до професійного навчання та порівняйте їх.

7. Визначте та виокремити типологічні особливості сучасних інноваційних технологій навчання.

8. Розкрийте особливості сучасних моделей технологій навчання у педагогічній освіті.

9. Визначте назву кооперативної технології навчання та визначте правильну послідовність етапів технології у поданому фрагменті організації навчального процесу.

- утворюють робочі групи(1-4);
- учасники освітнього (навчального процесу) розраховуються за номерами;
- готують спільну відповідь;
- кожна пара в четвірках слухає відповіді інших.

10. За поданим описом фрагменту організації навчання визначте назву кооперативної технології навчання:

Педагог роздає кожній команді аркуш паперу, де зазначена проблемна тема, над якою буде працювати група. Робочий аркуш повинен передбачати наявність трьох колонок із заголовками: зупинка, початок, продовження. Члени групи відповідають під час обговорення чи між обговореннями, аргументуючи, чому група має зупинити, почати або продовжувати порушену тему. Відповіді членів групи збираються змішуються, і розподіляються між учасниками.

11. Визначте назву кооперативної педагогічної технології за фрагментом опису та наведіть приклад організації навчання майбутніх педагогів на основі даної технології.

Для дослідження певної теми педагог формує в аудиторії певні зони вивчення теми, кожен учасник (студент) обирає той аспект теми за яким він буде давати відповіді на запитання педагога. Після визначеного часу педагог надає

можливість кожному із учасників певної «зони вивчення» теми висловитись та на основі представлених відповідей разом з ними підводить підсумки.

12. Визначте назву та особливості кооперативної педагогічної технології, яка полегшує процес мислення та відіграє важливу роль у формуванні ядра досліджуваної теми.

13. Визначте назву кооперативної педагогічної технології за фрагментом опису та наведіть приклад організації навчання майбутніх педагогів на основі даної технології

Кожній групі учасників надається ватман та різнокольорові фломастери (на кожного учасника окремо). Перед кожною групою ставиться певне запитання, тема, проблема, висловлювання. Наприклад: «Визначте ключові поняття теми «Основи наукових досліджень»» о – для однієї групи; «Визначте етапи наукових досліджень» – для другої; «Визначте основні принципи здійснення наукових досліджень» – для третьої і т. д. Педагог дає час для написання відповідей на ватмані, потім пропонує передати аркуш наступній групі і так по колу. По завершенні групи по-черзі читають коментарі, дискутують та роблять висновки.

14. Порівняйте та визначте сутнісні відмінності між кооперативними та проектними технологіями навчання у вищій школі та системі професійного навчання.

15. Проаналізуйте спільні ознаки всіх інноваційних технологій професійного педагогічного навчання.

16. Визначте спільні та відмінні ознаки між дистанційними та інформаційними технологіями навчання.

17. Проаналізуйте особливості модульного навчання та визначте відмінність з дослідницькими технологіями організації професійного навчання в умовах вищої школи та системи професійного навчання.

18. Визначте переваги та недоліки розвивального навчання у професійній педагогічній підготовці та наведіть конкретний приклад їхнього застосування.

19. Здійсніть порівняльну характеристику між ігровими та дискусійними технологіями навчання педагогів. Наведіть приклади застосування на практиці (опишіть організаційний аспект).

20. Складіть алгоритм розробки інноваційної особистісно-орієнтованої технології навчання, сформулювавши вимоги до технології.

21. Розробіть порівняльну таблицю для визначення відмінностей чи спільностей у визначенні та розумінні понять «проектування», «планування», «розробка», «прогнозування». Визначте значення кожного з означених процесів для формування концепції педагогічної технології.

22. Порівняйте теорії покладені в основу проектування сучасних педагогічних технологій, а саме: теорія поетапного формування розумових дій (П. Я. Гальперін, Н. Ф.Тализіна, І. І. Ільєсов) та (асоціативно-рефлекторна теорія навчання (С. Л. Рубінштейн, Н. А. Менчинська, Д. Н. Боголюбський, Ю. А. Самарін, Е. Н. Кабанова-Меллер).

23. Порівняйте теорії покладені в основу проектування сучасних педагогічних технологій, а саме: теорія змістового узагальнення (Д. Б. Ельконін, В. В. Давидов, «харківсько-московська психологічна школа») та біхевіористська теорія привчання (Е. Торндайк, Д. Уотсон, Б. Скиннер).

24. Порівняйте теорії покладені в основу проектування сучасних педагогічних технологій, а саме: Гештальт-теорія засвоєння (М. Вертхеймер, Г. Мюллер, В. Келер) та теорія сугестопедії (Георгій Лозанов, Степан Пальчевський).

25. Визначте назву педагогічної теорії та охарактеризуйте її за поданим описом: «за цією теорією певні чинники сприяють засвоєнню змісту навчання, зокрема: авторитет педагога – інфантилізація – встановлення довіри до того, що він говорить; подвійна дія під час інформування – ораторське мистецтво педагога і комфортні умови інтер'єру; занурення – концентрованого вивчення навчальної дисципліни, коли триває безперервно протягом декількох годин в день протягом декількох тижнів. Названі чинники цієї теорії правомірно вважаються складовими досвіду емоційного ставлення до дійсності (Де), змісту навчання, який слід засвоїти».

26. Визначте назву педагогічної теорії та охарактеризуйте її за поданим описом: «за цією теорією є необхідність цілісної організації об'єкту сприйняття, що є важливим у дидактичному проектуванні. Ефективне засвоєння великих доз навіть добре структурованого навчального матеріалу передбачає його стиснення у формі опорних конспектів В. Ф. Шаталова (ОК), структурно-логічних схем (СЛС), інтелект-карт (карт пам'яті) Т. Б'юзена (ІК) тощо.

27. Визначте назву педагогічної теорії та охарактеризуйте її за поданим описом: «за цією теорією загальна формула засвоєння виглядає так: стимул - реакція на стимул - підкріплення. Застосування цієї формули доцільне тоді, коли виникає необхідність оволодіти умінням виконувати дії шляхом їх багаторазового повторення, тобто в ході тренувань».

28. Визначте назву педагогічної теорії та охарактеризуйте її за поданим описом: «ця теорія заснована на ідеї про провідну роль теоретичних знань».

29. Визначте назву педагогічної теорії та охарактеризуйте її за поданим описом: «цією теорією доведено, що засвоєння змісту навчання і формування особистісних якостей людини, є процес утворення в її свідомості простих і складних (системних) зв'язків. У сучасних проектах технологій навчання акцентується увага на системному баченні студентом засвоюваного ним змісту навчання».

30. Визначте назву педагогічної теорії та охарактеризуйте її за поданим описом: «за цією теорією виокремлено шість етапів формування розумових дій: мотивації, створення системи орієнтовної основи дій, матеріальний, зовнішньої мови, внутрішньої мови, розумовий. Ця теорія найчастіше використовується

проектантами сучасних технологій навчання, адже вона пропонує чіткий алгоритм для проектування.

31. Яка з названих теорій навчання пропонує найбільш чіткий алгоритм для проектування технологій навчання?

- а) теорія поетапного формування розумових дій;
- б) асоціативно-рефлекторна теорія навчання;
- в) теорія змістового узагальнення;
- г) біхевіористська теорія привчання;
- д) гештальт-теорія засвоєння;
- е) сугестопедія;
- ж) правильної відповіді немає.

32. Опис завдань якої педагогічної технології подано у запропонованому фрагменті. Доповніть опис іншими завданнями технології, з метою створення цілісної характеристики технології.

«...одне із завдань технології - дати студентові інструмент для утримання й аналізу чуттєво невловимої абстракції до її вербального опису. Цим інструментом є схеми та інші знаково-символічні засоби, що зображують як предмет вивчення, так і спосіб його перетворення. Схеми, які у практиці навчальної діяльності використовуються перш за все як засіб одержання і зберігання нового знання, у той же час є письмовим скарбом зроблених студентами відкриттів; схема є те, у що втілюється найдраматичніша подія навчальної діяльності – пошук рішення навчальної задачі».

33. Опис завдань якої педагогічної технології подано у запропонованому фрагменті. Доповніть опис іншими завданнями технології, з метою створення цілісної характеристики технології.

«...одне із завдань технології – зробити навчання важливим, для цього запитання має ставити не викладач, а студенти. Перехід від взаємин «запитує викладач – відповідає студент» до взаємин «запитує студент – викладач допомагає студенту сформулювати своє запитання і знайти на нього відповідь» – ось важлива умова для відчуття студента суб'єктом навчальної, а не виконавчої діяльності. Найважчим педагогічним завданням викладача, який буде навчальну (а не якусь іншу) діяльність, є самовдосконалення. Педагогу доводиться долати стійку ілюзію: «студент вчиться, коли знаходить правильні відповіді на запитання викладача». Правильнішим буде: студент більше вчиться, коли запитує сам, сам будує гіпотези щодо невідомого і хоче перевірити їх, наприклад, за допомогою викладача, який організував ситуацію опитування й пошуку невідомого».

34. Опис завдань якої педагогічної технології подано у запропонованому фрагменті. Доповніть опис іншими завданнями технології, з метою створення цілісної характеристики технології.

«...одне із завдань технології – створювати ситуацію, в якій студент виявить: а) своє власне, здебільшого, ненормативне, уявлення про обговорюване явище; б) існування інших уявлень, інших точок зору; в) недостатність свого уявлення для вирішення нової задачі чи для відстоювання власної думки.

35. Охарактеризуйте форми організації евристичного навчання. Складіть порівняльну таблицю організаційно-діяльнісних занять, занять когнітивного типу, заняття креативного типу та експерименту.

36. Проаналізуйте основні особливості технологій професійного навчання, визначте основні групи та подайте коротку характеристику таким технологіям професійного навчання та підвищення професійної компетентності: ШКОЛА педагогічної майстерності та методичний бенефіс (наведіть приклади організації).

37. Проаналізуйте основні особливості технологій професійного навчання, визначте основні групи та подайте коротку характеристику таким технологіям професійного навчання та підвищення професійної компетентності: МЕТОДИЧНИЙ ДІАЛОГ та методична сесія (опишіть організаційний аспект).

38. Визначте яка евристична педагогічна технологія представлена у поданому описі:

«Студент здійснює пошук основних понять, запитань і проблем з даної теми в WWW-системі сітки Інтернету, у віртуальних бібліотеках та інших джерелах інформації. Він не вивчає інформацію з даної теми, а знаходить і будує її структуру, фіксуючи виникаючі запитання і проблеми. У створеному масиві він виділяє фундаментальні освітні об'єкти, складає таксономію проблеми; одержаний продукт за допомогою заданого алгоритму конструюється у вигляді гіпертексту. Свої роботи студенти виставляють на освітній web-сервер, потім обговорюють і рецензують їх в організованій педагогом телекомунікації. Викладач забезпечує дозований доступ студентів до інформації, можливість дистанційної взаємодії із спеціалістами даної галузі. Він організовує дистанційну телеконференцію, евристичну олімпіаду, мозкову атаку тощо. Одержані результати публікуються на web-сайті для загального доступу».

39. Поставте у правильній послідовності етапи організації навчання на основі дослідницької технології:

- пошук фактів для кращого розуміння проблеми, можливостей її розвитку;
- пошук ідей одночасно з активізацією сфери несвідомого й підсвідомості (оцінка ідей відкладається до того часу, доки вони не висловлені й не сформульовані студентами);
- пошук рішень, коли висловлені ідеї аналізуються, оцінюються; для втілення розробки добираються кращі з них;
- постановка проблеми, пошук її формулювання з різних точок зору;
- пошук таких шляхів, що забезпечать визнання знайденого рішення іншими.

40. Визначте сутнісні відмінності організації форм кооперативного навчання у професійній педагогічній освіті. Опишіть особливості різних форм

навчання у контексті методичної роботи в умовах дошкільного навчального закладу та районних відділах освіти.

41. Визначте метод педагогічної технології навчання за поданим описом. Назвіть технології до якої належить означений метод та визначте основні переваги застосування визначеної технології:

«до результату застосування цього методу відносяться не лише знання, а й професійні навички. Студенту є добра нагода не лише отримати інформацію про сучасні методи, прийоми, технології, а й спробувати їх застосувати, оволодіти навичками роботи за якоюсь технологією».

42. Визначте педагогічну технологію за поданими описами етапів впровадження. Встановіть правильну їх послідовність. Сформулюйте переваги та недоліки застосування визначеної технології.

«один з етапів - дослідно-експериментальне підтвердження результативності проекту; один з етапів - науково-дослідна діяльність; один з етапів - інформаційно-аналітичний (ініціатива, стадія виявлення)».

43. Обґрунтуйте неможливість повного переходу на дистанційне навчання та тезисно доведіть.

44. Складіть схему та етапи впровадження інформаційних технологій навчання у структуру навчальної дисципліни. Виокреміть складнощі та умови їх подолання.

45. Визначте педагогічну технологію за якою уможливорюється застосування таких активних методів навчання – дебати, моделювання, рольові ігри, дискусійні групи, «мозкові штурми», методи Дельфи, методи номінальної групи, форуми, проектні групи. Так, метод «мозкового штурму» (brainstorm) є стратегією взаємодії, коли студенти ефективно генерують нестандартні ідеї, творчо мислять, розвивають ідеї інших членів – групи. Основна мета методу – створення фонду ідей з певної теми, забороняється критицизм, заохочуються вільні асоціативні судження, а крім того, виховується навичка взаємної уваги..

46. До якої педагогічної технології належить описана у фрагменті стратегія:

«допомагає студентам визначити характеристики певної концепції у візуалізованій формі. Педагог представляє кілька аспектів теми або теми, розділяє групу учасників на підгрупи, в якій кожний відіграватиме певну роль (керівник, упорядник, записувач, доповідач, тайм-менеджер). Кожній групі видається пластиковий пакет з різними предметами, які можуть бути використані як символи. Групі без попереднього обговорення назвати характеристики певного явища (об'єкту що вивчається), потім дається 5-7 хвилин на створення емблеми. По завершенню часу – кожна група презентує свої символи-емблеми та відбувається спільна для всіх обговорення».

47. Складіть порівняльну схему або таблицю для різних проектів: тематичний навчальний проект, проект «Ігротехніка», імітаційні ігрові проекти.

48. . Складіть алгоритм впровадження педагогічної технології проектування в освітній процес вищого навчального закладу (у вивчення дисципліни).

49. Розробіть алгоритм впровадження проекту у дошкільний навчальний заклад з метою підвищення професійної компетентності педагогічного персоналу.

50. Розробіть схему інформаційних технологій навчання та охарактеризуйте їх (інформаційні, бібліотечні, освітнього менеджменту, навчально-методичні, інтелектуально-експертні).

51. Визначте основні принципи на яких повинно базуватись організація дистанційного навчання та використання інформаційних технологій.

52. Охарактеризуйте особливості дидактичного забезпечення в умовах дистанційного навчання (організаційно-педагогічний аспект впровадження електронних курсів).

53. Означте особливості складання електронних підручників як засібу забезпечення дистанційного навчання.

54. Розробіть приклад педагогічної ситуації для розв'язання певної педагогічної проблеми. Зазначте на яку педагогічну технологію професійного навчання доцільно опиратися і які форми для такої технології будуть провідними.

55. Розробіть міні-бізнес-план реалізації інвестиційного проекту створення «Надсучасного дошкільного навчального закладу». Зазначте на яку педагогічну технологію професійного навчання доцільно опиратися і які форми для такої технології будуть провідними.

56. Визначте особливості технологій створення навчальних проектів на різних інтернет-ресурсах та платформах.

57. Проаналізуйте можливості використання соціальних мереж для організації дистанційного управління освітнім процесом. Сформулюйте інші ресурси для розширення дистанційної освітньої діяльності.

58. Складіть перелік інноваційних технологій професійного педагогічного навчання для організації різних способів обміну досвідом роботи серед практиків дошкільної освіти.

59. Розробіть алгоритм професійного вдосконалення педагогічних кадрів дошкільного навчального закладу базованого на різних інноваційних технологіях кооперативного, дослідницького та проектного навчання.

60. Обґрунтуйте алгоритм впровадження інноваційних технологій навчання (модульні, ігрові, інформаційні) педагогічних кадрів дошкільного навчального закладу.

ХІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Дячковська Л. К. На допомогу методисту : poradnik / Людмила Кирилівна Дячковська. – Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України Управління освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації. – Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Миколаївській області, 2012. – 116 с.
2. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016 – 583 с.
3. Перспективні освітні технології : наук.-метод. Посібник. / За заг. ред.. Г. С. Сазоненко. – К. : Гопак, 2000. – 560 с.
4. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МППК ПУЕТ / В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с. ISBN 978-966-184-195-5.
5. Чепіль М. М. Педагогічні технології : навч. посіб. / М. М. Чепіль, Н. З. Дудник. – К. : Академвидав, 2012. – 224 с. – (Серія «Альмаматер»). – 978-966-8226-89-2 (серія).

Додаткова література:

1. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія / С. О. Сисоєва, А. М. Алексюк, П. М. Воловик, О. І. Кульчицька, Л. Є. Січаєва, Я. В. Цехмістер та ін./ За ред. С. О. Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.
2. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з дітьми дошкільного віку: компетентнісний підхід: монографія // за заг. ред. Г.В.Беленької, О.А.Половіної. – Умань:ВПЦ «Візаві», 2015. – 208 с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
4. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н.П. Наволокова. – Х.: Вид. група «Основа», 2012. – 176 с.
5. Педагогические технологии: учеб. пособие для студентов педагогических специальностей / под ред. В.С. Кукушина. – Ростов н/Д : Издательский центр «МарТ», Феникс, 2010. – 333 с.